

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tas-26 ta' Marzu, 2010

Citazzjoni Numru. 123/2008

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ipprezentat fit-28 ta' Marzu, 2008 li permezz tiegħu l-attur A ippremetta:

1. Illi permezz ta' kuntratt ta' separazzjoni personali datat 23 ta' Awissu 2007 fl-atti tan-Nutar Dr Joseph Vassallo Agius l-attur u l-konvenuta sseparaw personalment minn xulxin skond il-kundizzjonijiet u termini msemmija fl-istess kuntratt u abbazi tal-fatt li ż-żwieġ tal-partijiet kien tkisser irrimedjabbilment u l-ħajja konjugali ta' bejniethom ma kinitx iktar possibbli, u dan minħabba

differenzi rrikonċiljabbli, inkompatibbilita' ta' karattru u raġunijiet oħra ammessi mill-liġi.

2. Illi skond il-klawsola sitta (6) tal-istess kuntratt l-attur obbliga ruħu li jhallas lill-konvenuta bħala manteniment għaliha s-somma ta' Lm15 kull ġimgħa, u fil-każ li r-raġel jingħata l-awment fis-salarju għall-għoli tal-ħajja hu jkun obligat li jhallas ukoll il-ħamsin fil-mija (50%) ta' dak l-awment nett minnu perċepit b'żieda ma' l-imsemmi ammont ta' manteniment. Madanakollu l-mara tirrinunzja mill-pagament a favor tagħha tal-manteniment għall-ħtiġijiet tagħha jekk hija tkun tikkoabita ma' xi raġel ieħor

3. Illi l-attur skopra li l-konvenuta kienet adultera u saħansitra welldet tarbija, u missier din it-tarbija huwa l-*boyfriend* tagħha C u ċertament mhux l-attur, liema relazzjoni għadha għaddejja llum.

4. Illi l-aġir fuq imsemmi tal-konvenuta jikkostitwixxi adulterju fit-termini tal-artikolu 38 tal-Kodici Ċivili u jintitola lill-esponent li jipproponi din l-istanza sabiex jottjeni dikjarazzjoni li martu ddekadjet mid-dritt li tirċievi manteniment mingħandu.

5. Illi *nonostante* din ir-relazzjoni adultera u aperta ma' l-imsemmi C, il-konvenuta mhux biss irrifjutat li tersaq għal modifika tal-kuntratt ta' separazzjoni sabiex jitneħħa l-obbligu tal-attur li jkompli jhallasha manteniment, iżda talli baqgħet tinsisti għall-ħlas tal-istess manteniment u ħaditlu somma ta' flus kif ukoll passi kriminali kontra tiegħu għal manteniment fejn weħel multi, u dan waqt ir-relazzjoni tagħha ma' l-imsemmi C.

6. Illi fil-fatt l-esponent ġie awtorizzat jippromuovi din l-istanza permezz ta' digriet mogħti minn din l-Onorabbli Qorti.

Għaldaqstant, għar-raġunijiet hawn premissi tgħid għalhekk il-konvenuta għaliex mgħandhiex din l-Onorabbli Qorti:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti minħabba l-adulterju kommess mill-konvenuta fuq imsemmi.
2. Tistabbilixxi d-data li fiha gie kommess l-adulterju.
3. Konsegwentement tiddikjara li l-konvenuta ddekadiet permanentement mid-dritt li tirċievi manteniment mingħand żewġha b'effett mid-data fuq stabbilita jew b'effett minn kwalisiasi data oħra li jidhrilha xierqa u opportuna.
4. Tikkundanna lill-konvenuta sabiex tirrifondi lill-attur dik is-somma li tiġi stabbilita bħala rifondibbli lilu *ai termini* tal-artikolu 25 (2) tal-Kodici Ċivili.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuta ngunta minn issa stess għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-atturi u l-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuta B, ippreżentata fl-14 ta' Mejju, 2008 li permezz tagħha eċċepiet:

1. Illi l-proċedura adoperata mill-attur A hija rrita u nulla u dan peress illi s-separazzjoni ta' bejn il-partijiet diġa' tinsab regolata b'kuntratt ta' separazzjoni personali datat tlieta u għoxrin [23] ta' Awissu tas-sena elfejn u sebgħa [2007] fl-atti tan-Nutar Dottor Joseph Vassallo Agius, debitament iffirmit bejn il-partijiet wara li huma kienu ddikjaraw li s-separazzjoni kienet qed tingħata għal raġunijiet imputabbli liż-żewġ partijiet;
2. Illi għalhekk l-azzjoni li kienet tispetta lill-attur kienet dik li kellu jattakka l-imsemmi kuntratt ta' separazzjoni kif wara kollox talab fl-ittra tiegħu għall-proċeduri ta' medjazzjoni;
3. Illi fi kwalunkwe każ l-attur ma jistax issa jippretendi li ma jonorax l-obbligazzjoni kuntrattwali li daħal għaliha liberalment;

4. Illi sussegwentament u mingħajr preġudizzju għal dak li ntqal dwar in-nullita' ta' din il-proċedura, l-attur A kien pjenament konxju mill-fatti sa qabel ma ffirma l-kuntratt ta' separazzjoni u baqa' jaċċetta li jersaq għal separazzjoni konsenswali sad-data tal-pubblikazzjoni tal-kuntratt imsemmi u li jissomministra manteniment lill-martu l-esponenti;

5. Salv eċċezzjonijiet ulterjuri permessi mill-liġi.

IL-FATTI:-

1. Illi l-partijiet isseparaw konsenswalment in forza ta' kuntratt datat tlieta u għoxrin [23] ta' Awissu tas-sena elfejn u sebgħa [2007] fl-atti tan-Nutar Dottor Joseph Vassallo Agius.

2. Illi f'dan il-kuntratt il-partijiet iddikjaraw illi *“l-imsemmi żwieġ tagħhom tkisser irrimedjabbilment u l-ħajja konjugali ta' bejniethom m'għadhiex iżjed possibbli, u dan minħabba differenzi rrikonċiljabbli, inkompatibilità ta' karattri u raġunijiet oħra ammessi mill-liġi.”*

3. Illi ż-żwieġ ta' bejn il-partijiet originarjament tkisser minħabba adulterju da parti tal-attur A.

4. Illi fis-sittax [16] ta' Awissu tas-sena elfejn u sebgħa [2007] l-esponenti welldet lil D.

5. Illi l-attur A kien sa minn qabel ma gie ffirmat il-kuntratt ta' separazzjoni, jaf bil-gravidanza tal-esponenti.

6. Illi l-partijiet innegożjaw it-termini tas-separazzjoni tagħhom sabiex waslu biex qablu fuq dawk il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-imsemmi kuntratt. Kien hemm diversi kundizzjonijiet in kwistjoni. Fil-fatt l-esponenti spiċċat biex aċċettat ċerti klawnsoli peress illi l-attur kien da parti tiegħu aċċetta oħrajn.

7. Illi illum l-esponenti tabita fid-dar tal-ġenituri tagħha.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-konvenuta u l-lista tax-xhieda.

Rat l-affidavits tal-attur u l-familjari tiegħu u dak tal-konvenuta;

Rat il-verbali tas-seduti li saru quddiem l-Assistent Ġudizzjarju;

Rat l-atti proċesswali.

Rat il-verbal tas-seduta tal-5 ta' Frar 2010 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza wara li l-Avukati trattaw il-kawża;

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob li din il-Qorti tiddikjara separazzjoni ulterjuri bejn il-kontendenti a bazi ta' adulterju tal-konvenuta u li l-konvenuta allura iddekadiet mid-dritt tagħha ta' manteniment kif miftiehem fil-kuntratt ta' separazzjoni bonarja bejn il-kontendenti msemmi fir-rikors. Il-konvenuta apparti l-eċċezzjonijiet ta' indole proċedurali qed teċċepixxi wkoll illi l-attur kien konsapevoli tal-fatt illi hija kienet tgħix ma' raġel ieħor meta ġie publikat l-att in kwistjoni, u allura issa ma jistax jippretendi li ma jonorax l-obbligazzjoni kontrattwali in kwistjoni.

Illi l-partijiet iżżewġu fl-2000 u sseparaw fl-2007 permezz tal-kuntratt esebit mar-rikors. Dan ġie publikat fit-23 ta' Awissu ta' dik is-sena. Il-konvenuta welldet it-tarbija tagħha f'tit jiem qabel iżda l-attur jgħid li huwa ma kienx jaf b'dan. Kontro-eżaminata, il-konvenuta qalet li hija telqet mid-dar f'April jew Marzu tas-sena 2006 u bdiet ir-relazzjoni ma' ċertu C f'Ġunju tal-istess sena. Ma għandhiex dubju għalhekk illi t-tarbija hija tal-istess Cristina. Fil-verita' l-attur jammetti illi kein jaf bit-tqala tal-konvenuta għaliex hu qal li kien staqsa lill-Avukat li kellu dak iż-żmien jekk kienx obligat xorta li jmantiha u dan qallu li iva; jgħid illi wara ħa parir ieħor li kien xorta oħra.

Illi l-konvenuta kif ingħad qed teċċepixxi illi l-proċedura adoperata mill-attur hija nulla għaliex fil-kuntratt ta' separazzjoni gie dikjarat li s-separazzjoni hija imputabbli għaż-żewġ naħat. Għalhekk skond il-konvenuta huwa kellu jattakka l-kuntratt ta' separazzjoni u mhux jagħmel it-talba odjerna. Dan mhux għaliex l-attur seta' gie żgwidat minn min kien qed jassistih għaliex kieku kif eċċepiet il-konvenuta, huwa kien ikollu jipproċedi biex jannulla l-kuntratt, iżda għaliex l-adulterju tal-konvenuta *ex admissis* għadu jippersisti; infatti dan tammetti fid-depożizzjoni tagħha illi għad għandha relazzjoni ma' din il-persuna. Il-Qorti għalhekk filwaqt li ssib li hemm ċerta logika f'dan l-argument tal-konvenuta, tħoss li l-attur xorta seta' jipproċedi għas-separazzjoni fuq il-kawżali tal-adulterju; din l-istess Qorti fil-kawża fl-ismijiet “**Andrew Bugeja vs Doreen Busuttil**” (1 ta' Ġunju 2007) qalet illi ladarba l-attur obliga ruħu li jħallas il-manteniment lill-konvenuta, huwa ma hux prekluz mill jistitwixxi din il-kawża li qed jibbaża fuq allegazzjoni tiegħu li l-konvenuta kkomettiet adulterju ... Ma kienx ikollu każ fil-fehma tal-Qorti kieku l-adulterju tal-konvenuta kien biss anteedenti għall-kuntratt ladarba hu kien jaf bih u xorta obbliga ruħu li jħallas il-manteniment. Kif gie ċitat ukoll f'din is-sentenza, xejn ma jiswa li l-partijiet huma separati għaliex dik is-separazzjoni tagħmel stat bejniethom fuq il-fatt illi iddeterminaha, jiġifieri inkompatibbiltà ta' karattru u raġunijiet oħra validi fil-liġi, iżda żgur mhux ukoll fuq adulterju għaliex fil-kuntratt ta' separazzjoni giet eskluża, jew aħjar ma saret ebda riserva għaliha, jekk kellu jinqala' l-każ u ebda ostakolu ma jista' jkun hemm għal domanda ta' separazzjoni bejn l-istess kontendenti fuq fatti posterjuri. (“**Blackman vs Blackman**” – Prim' Awla tal-Qorti Ċivili – 24 ta' Marzu 1954). L-istess f'dan il-każ, fil-kuntratt ta' separazzjoni l-kawżali tal-adulterju ma jissemmix.

Illi stabbilit dan allura wieħed irid jara x'inhi l-pożizzjoni legali fir-rigward tat-talba attriċi għaliex mill-ġurisprudenza (mhux tant voluminuża) fir-rigward jidher li l-Qorti għandha ċerta diskrezzjoni dwar jekk tiddikjarax id-dekadenza mill-obbligu tal-manteniment. Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell fil-kawża fl-ismijiet “**Francis Bugelli vs Josephine Borg gia Bugelli**” deċiża fis-26 ta' Marzu 1996, wieħed isib

rassenja tal-ġurisprudenza fir-rigward u hawn wieħed irid jirrimarka li l-attur qagħad attent li ma jaqax fin-nasba li tissemma f'dik il-kawża u cioè' li skond il-Qorti tal-Appell, raġel li jkollu l-obbligu tal-manteniment li huwa regolat minn sentenza preċedenti jew minn kuntratt ta' separazzjoni ma jistax sempliċement jitlob id-dekadenza minħabba adulterju ta' martu, iżda jrid bilfors jagħmel din it-talba bħala parti minn talba għal separazzjoni. Għalhekk dakinhar il-Qorti қаħdet it-talba tal-attur.

Illi l-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fis-sentenza tagħha tas-6 ta' Frar 1992 fl-ismijiet "**Carmelo Farrugia vs Josephine Farrugia**" qalet hekk:

"Il-Qorti tifhem li f'każ fejn il-kmara tkun ikkomettiet adulterju u fil-fatt għal żminijiet twal ikkoabitat bħala mara miżżewġa ma' raġel ieħor anke fil-preżenza u flimkien ma' wlied li kienu wkoll minorenni ma tistax tippretendi li tkompli tircievi l-manteniment mingħand żewġha."

Illi fil-kawża "**Bugelli vs Bugelli**" pero' l-Qorti apparti l-kostatazzjoni legali ġia msemmija, bħal speċi kkonfrontat il-mod kif il-partijiet ikkommettew adulterju u qalet li kien l-attur li ta' lok għas-separazzjoni u ħassitix ġusta li tneħħi l-obbligu tal-manteniment għax il-konvenuta kkommettiet żball li fuq kollox ma tantx ipperdura wisq fit-tul. Il-Qorti għalhekk iddeċidiet li *ai termini* tal-Kodiċi Ċivili hija għandha d-diskrezzjoni tiddeċiedi dwar dan u tiegħu in konsiderazzjoni l-fatti kollha tal-każ – għalkemm iċċarat illi *propjament dik id-diskrezzjoni kien hemm lok illi tiġi eżerċitata bħala talba jew waħda mit-talbiet għal-separazzjoni personali. Il-konsegwenzi li jissemmew fl-artikolu 48 tal-Kodiċi Ċivili (fosthom id-dritt għall-manteniment li jitnissel miż-żwieġ) kif ukoll l-eżerċizzju tad-diskrezzjoni fil-każ kontemplat fl-artikolu 52 tal-istess Kodiċi Ċivili ma kienu propjament applikabbli f'kawża bħal din odjerna li ma fiha ebda talba għad-dikjarazzjoni ta' separazzjoni personali fuq il-mottiv sopravvenut ta' adulterju tal-appellanti ... Il-Qorti tissottolinea li l-konsegwenzi li jissemmew fl-artikoli 48 u 52 huma propjament applikabbli f'kawża fejn ikun hemm talba ad hoc sabiex tiġi pronunzjata l-firda bejn il-konjuġi, Din ir-*

regola toħroġ mill-lokuzzjoni ċara tal-liġi stess billi hija proprja f'kawża bħal din li jiġi determinat liema parti tkun il-ħtija għall-firda' jekk il-wieħed u l-oħra jkunu ħatja ta' għemil li jagħti lok għall-firda. (Artikoli 48 u 52). Naturalment it-talba trid tkun ibbażata fuq fatti li ġraw wara l-ewwel sentenza jew il-kuntratt in kwistjoni. (Ara s-sentenzi riportati fil-Vol. XXXVI – ii- 470 u XXIX-ii-600 kif ukoll is-sentenzi fl-ismijiet “**Blackman vs Blackman**” (Prim' Awla – 24 ta' Marzu 1954) u “**Gauci vs Gauci**” (27 ta' Ġunju 1952).

Illi f'dan il-każ jidher ċar li sakemm waslu biex isseparaw il-partijiet it-tnejn kellhom it-tortijiet tagħhom. Filwaqt li l-konvenuta ġia' kellha tarbija mingħand ħaddiehor, l-attur ukoll kien ilu f'relazzjoni ma' mara oħra. Il-konvenuta anke esebiet ritratti li juruh f'attività sesswali apparentement fuq film pornografiku. Għalhekk il-Qorti tħossha libera li tesercita d-diskrezzjoni mogħtija mill-liġi. Il-Qorti pero' wkoll fid-diskrezzjoni tagħha ma tħossx li għandha tippenalizza lill-konvenuta daqshekk li tapplika d-dekadenza retraottivament. Hawn wieħed għandu jgħid li l-attur ma ressaqx provi rigward l-ammont ta' flus li effettivament ħallas mill-mument (jekk jista' jiġi stabbilit għall-fini ta' din il-kawża) meta l-konvenuta kkomettiet l-adulterju. Huwa żgur li l-Qorti ma kinitx se tippenalizzza lill-konvenuta bid-dekadenza kieku l-adulterju kien wieħed momentanju, u kwindi hu diffiċli biex wieħed jistabbilixxi bi preċizjoni meta dan l-adulterju ma baqax momentanju u sar duratur. Skond il-konvenuta pero', l-attur ilu ma jħallasha manteniment minn Diċembru 2007; għalhekk id-dekadenza se tiġi applikata mid-data ta' meta ġiet intavolata l-kawża, u ċioe' t-28 ta' Marzu 2008.

Għaldaqstant il-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi filwaqt li tiċħad l-eċċezzjonijiet tal-konvenuta, tilqa' l-ewwel, it-tieni u t-tielet talba tal-attur, u fir-rigward tiddikjara li b'effett mit-28 ta' Marzu 2008 il-konvenuta ddekadiet mid-dritt li tirċievi l-manteniment mingħand l-attur; tiċħad ir-raba' talba.

L-ispejjeż fiċ-ċirkostanzi jkunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Kopja Informali ta' Sentenza

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----